

Sprawa C-831/19

Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości

Data wpływu:

14 listopada 2019 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Tribunale di Milano (Włochy)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

31 października 2019 r.

Strona powodowa:

Banco di Desio e della Brianza SpA

Banca di Credito Cooperativo di Carugate e Inzago sc

Intesa Sanpaolo SpA

Banca Popolare di Sondrio s.c.p.a

Cerved Credit Management SpA

Strona pozwana:

YX

ZW

Przedmiot postępowania głównego

Postępowanie egzekucyjne – zajęcie nieruchomości

Przedmiot i podstawa prawna odesłania prejudycjalnego

Wykładnia art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 i 7 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych

warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. 1993, L 95, s. 29), w szczególności w odniesieniu do sytuacji, w której poręczyciel, powołując się na przepisy chroniące konsumentów, wnosi do sądu o dokonanie oceny nieuczciwego charakteru danego warunku umownego.

Pytania prejudycjalne

a) Czy, i na jakich warunkach, art. 6 i 7 dyrektywy 93/13/EWG w związku z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej stoją na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, takiemu jak opisane, uniemożliwiającemu sądowi egzekucyjnemu przeprowadzenie kontroli co do istoty tytułu egzekucyjnego, który stał się prawomocny, w przypadku, gdy konsument, mając świadomość swojego statusu (przy czym taka świadomość była wcześniej wykluczona przez orzecznictwo i naukę prawa), wnosi o dokonanie takiej kontroli?

b) Czy, i na jakich warunkach, art. 6 i 7 dyrektywy 93/13/EWG w związku z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej stoją na przeszkodzie uregulowaniu takiemu jak krajowe, które w świetle dorozumianej powagi rzeczy osądzonej dotyczącej braku nieuczciwego charakteru warunku umownego uniemożliwia sądowi egzekucyjnemu, do którego zwrócono się o rozstrzygnięcie w przedmiocie sprzeciwu wobec egzekucji wniesionego przez konsumenta, stwierdzenie wspomnianego nieuczciwego charakteru, i czy można uznać, że taki brak możliwości istnieje również w przypadku, gdy zgodnie z orzecznictwem i nauką prawa obowiązującymi w chwili powstania powagi rzeczy osądzonej ocena nieuczciwego charakteru warunku była wykluczona z uwagi na brak możliwości uznania poręczyciela za konsumenta?

Przywołane przepisy prawa wspólnotowego

Karta praw podstawowych

Dyrektywa 93/13/EWG

Przywołane przepisy prawa krajowego

Decreto legislativo 6 settembre 2005, n. 206 (codice del consumo) [dekret ustawodawczy nr 206 z dnia 6 września 2005 r. (kodeks konsumenta)], w szczególności art. 33 ust. 1 i 2 lit. t) i u):

„1. W umowie zawartej między konsumentem a przedsiębiorcą warunki, które pomimo dobrej wiary powodują, że konsument odczuwa znaczną nierównowagę w zakresie praw i obowiązków wynikających z umowy, uznaje się za nieuczciwe.

2. Warunki umowne uznawane są za nieuczciwe, o ile nie zostanie udowodnione, że jest inaczej, jeśli ich celem lub skutkiem jest:

[...]

t) nałożenie na konsumenta terminów zawitych, ograniczeń uprawnienia do podnoszenia zarzutów, odstępstw od właściwości sądu, ograniczeń w przedstawianiu dowodów, odwrócenia lub zmiany ciężaru dowodu, ograniczeń swobody zawierania umów w stosunkach z osobami trzecimi;

u) określenie jako siedziby sądu właściwego do rozstrzygania sporów innego miejsca niż miejsce pobytu lub zamieszkania konsumenta [...]"

oraz art. 36:

„1. Warunki uznane za nieuczciwe w rozumieniu art. 33 i 34 są nieważne, a umowa zachowuje ważność w pozostałej części.

[...]

3. Nieważność działa wyłącznie na korzyść konsumenta i może zostać stwierdzona z urzędu przez sąd”.

Zwięzłe przedstawienie okoliczności faktycznych i postępowania

- 1 W dniu 18 listopada 2005 r. Banco di Desio zawarł umowy poręczenia z YX i ZW. Te umowy poręczenia stanowiły zabezpieczenie długów zaciągniętych przez spółkę handlową (zwaną dalej „głównym dłużnikiem”).
- 2 Po uzyskaniu nakazu zapłaty, który nie był przedmiotem sprzeciwu, a zatem stał się prawomocny, Banco di Desio zainicjował postępowanie w sprawie zajęcia nieruchomości w odniesieniu do majątku będącego własnością (po połowie) YX i ZW.
- 3 We wspomnianym postępowaniu udział wzięli inni powodowie, wierzyciele z różnego tytułu YX i ZW, a także wierzyciele głównego dłużnika.
- 4 W drodze aktu zbycia z dnia 29 stycznia 2013 r. ZW stała się właścicielką głównego dłużnika, w którym posiada 22% udziałów. Nie okazuje się jednak, aby ZW kiedykolwiek sprawowała funkcje kierownicze w ramach głównego dłużnika. Ponadto sama ZW jest pracownikiem innej spółki handlowej.
- 5 W oparciu o powyższe elementy sąd odsyłający wykluczył, by YX, przedstawiciel prawny głównego dłużnika, mógł zostać uznany za konsumenta, lecz dopuścił możliwość uznania ZW za konsumenta.

Główne argumenty stron postępowania głównego

- 6 Powodowie kwestionują, że ZW może zostać uznana za konsumenta, biorąc pod uwagę, iż jest ona udziałowcem dłużnika głównego oraz małżonką YX, przedstawiciela prawnego tego dłużnika głównego.
- 7 Ponadto z faktu posiadania 22% udziałów dłużnika głównego może wynikać prawo do pobierania zysków spółki, które stanowią również jedyny dochód ZW.
- 8 Wreszcie, podniesiono brak właściwości sądu odsyłającego w związku z domniemanym naruszeniem prawa konkurencji.

Zwięzłe uzasadnienie odesłania prejudycjalnego

- 9 Zgodnie z orzecznictwem Corte di cassazione (sądu kasacyjnego) powaga rzeczy osądzonej obejmuje nie tylko wyraźne wydanie orzeczenia, lecz również powody, które stanowią, nawet w sposób dorozumiany, jego logiczną i prawną podstawę. Podejście to ma również zastosowanie do nakazu zapłaty kwoty pieniężnej, który w przypadku braku sprzeciwu nabiera powagi rzeczy osądzonej nie tylko w odniesieniu do dochodzonej wierzytelności, ale również w odniesieniu do podstawy wydania tegoż nakazu, uniemożliwiając w ten sposób dalszą analizę przyczyn przedstawionych w uzasadnieniu odnośnego żądania.
- 10 Ta zasada wynikająca z orzecznictwa, zwana „dorozumianą powagą rzeczy osądzonej”, opiera się na logicznym twierdzeniu, że jeżeli sąd orzekł w danej kwestii, to bezspornie rozstrzygnął w sposób niesprzeczny z kwestią rozstrzygniętą wyraźnie w orzeczeniu wszystkie pozostałe kwestie podlegające rozpatrzeniu przed rozstrzygnięciem, którego dotyczy orzeczenie.
- 11 W związku z powyższym wierzyciel, uzyskawszy nakaz zapłaty i po uprzednim doręczeniu wezwania do zapłaty długu, ma prawo powiadomić o zajęciu i złożyć wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie zajęcia egzekucyjnego. W szczególności poprzez zajęcie nieruchomości wierzyciel, na podstawie tytułu egzekucyjnego, przymusowo przejmuje (w oparciu o powiadomienie o zajęciu) prawo rzeczowe do nieruchomości będącej własnością dłużnika.
- 12 Zgodnie z orzecznictwem Corte di cassazione procedura zajęcia, w odróżnieniu od procedury dotyczącej ustalenia istnienia roszczenia, „nie stanowi nieprzerwanego szeregu czynności przewidzianych w celu doprowadzenia do jednej, ostatecznej decyzji, lecz szereg postępowań drugorzędnych, czyli niezależny szereg czynności podporządkowanych różnym późniejszym decyzjom”. W ramach postępowania egzekucyjnego sąd wykonuje bowiem uprawnienia związane z nakazywaniem, „ograniczające się do kierowania postępowaniem egzekucyjnym w celu zapewnienia właściwego wykonania składających się na nie czynności, zgodnie z kryteriami szybkości i celowości”. Wykonywanie uprawnień decyzyjnych jest zatem wykluczone.

- 13 W odniesieniu do uprawnień, które mogą być wykonywane z urzędu przez sąd egzekucyjny, sąd odsyłający zauważa również, że istnienie ważnego tytułu egzekucyjnego jest warunkiem podjęcia czynności egzekucyjnych. W związku z tym tytuł egzekucyjny musi pozostać w mocy przez cały okres zajęcia, które w przeciwnym razie stałoby się bezprzedmiotowe. Sąd egzekucyjny ma zatem uprawnienie i obowiązek sprawdzenia, czy istnieje tytuł egzekucyjny, obowiązujący na początku i przez cały czas trwania postępowania egzekucyjnego, a w przypadku jego braku musi on wstrzymać to postępowanie. Jednakże uprawnienia przysługujące z urzędu sądowi egzekucyjnemu ograniczają się do samego zweryfikowania istnienia tytułu egzekucyjnego i nie mogą obejmować także „istoty treści” tego tytułu.
- 14 Sąd odsyłający przypomina następnie orzecznictwo Trybunału, zgodnie z którym „[a]rtykuł 1 ust. 1 i art. 2 lit. b) dyrektywy [...] 93/13/EWG [...] należy interpretować w ten sposób, że dyrektywa ta może mieć zastosowanie do umowy ustanowienia zabezpieczenia na nieruchomości zawartej pomiędzy osobami fizycznymi a instytucją kredytową w celu zabezpieczenia spełnienia zobowiązań spółki handlowej zaciągniętych względem rzeczonoj instytucji w ramach umowy kredytu, jeżeli takie osoby fizyczne działały w celach niezwiązanych z ich działalnością zawodową i nie miały powiązań funkcjonalnych z tą spółką, co powinien sprawdzić sąd odsyłający” (postanowienie Trybunału z dnia 14 września 2016 r., C-534/16, Dumitraș, EU:C:2016:700).
- 15 Podobne podejście zostało również niedawno przyjęte przez włoski Corte di cassazione. W wyroku nr 32225 z dnia 13 grudnia 2018 r. Corte di cassazione uznał bowiem, że podmiotowe przesłanki dotyczące możliwości zastosowania przepisów o ochronie konsumenta w odniesieniu do umowy poręczenia zawartej przez udziałowca na rzecz spółki należy oceniać w odniesieniu do stron tejże umowy poręczenia (a nie do stron odrębnej umowy głównej), z uwzględnieniem wielkości udziałów w kapitale zakładowym, a także ewentualnej funkcji członka zarządu spółki, której dotyczy zabezpieczenie, pełnionej przez poręczyciela. Należy jednak podkreślić, że przed wydaniem tego orzeczenia Corte di cassazione konsekwentnie orzekł, iż w przypadku umowy poręczenia podmiotowa przesłanka dotycząca posiadania statusu konsumenta powinna odnosić się do zabezpieczanego zobowiązania, biorąc pod uwagę akcesoryjny charakter zobowiązania poręczyciela w stosunku do zobowiązania zabezpieczanego.
- 16 Sąd odsyłający przytacza następnie orzecznictwo Trybunału, zgodnie z którym „system ochrony ustanowiony na mocy tej dyrektywy opiera się na założeniu, że konsument znajduje się w gorszym położeniu niż przedsiębiorca, zarówno pod względem możliwości negocjacyjnych, jak i ze względu na stopień poinformowania, i w związku z tym godzi się on na postanowienia umowne sporządzone uprzednio przez przedsiębiorcę, nie mając wpływu na ich treść”, a „cel art. 6 dyrektywy [93/13], który nakłada na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia zasady, że nieuczciwe warunki nie wiążą konsumentów, nie mógłby zostać osiągnięty, gdyby konsument sam miał obowiązek powołania się na nieuczciwy charakter takich warunków. W sprawach, w których wartość

przedmiotu sporu jest często niewielka, wynagrodzenia adwokatów mogą przekroczyć wartość interesów będących przedmiotem sporu, co może odwieść konsumenta od podjęcia obrony przed stosowaniem nieuczciwego warunku. Chociaż w wielu państwach członkowskich przepisy procesowe pozwalają osobom fizycznym występować w takich sporach osobiście, to jednak istnieje znaczne ryzyko, że w szczególności z powodu niewiedzy konsument nie powoła się na nieuczciwy charakter nałożonych na niego warunków. Wynika z tego, że skuteczna ochrona konsumenta może zostać osiągnięta jedynie wtedy, gdy sąd krajowy będzie uprawniony do dokonania oceny z urzędu takiego warunku” (wyrok Trybunału z dnia 27 czerwca 2000 r., *Océano Grupo Editorial i Salvat Editores*, od C-240/98 do C-244/98, EU:C:2000:346, pkt 25, 26).

- 17 Zdaniem sądu odsyłającego to, co w wyroku *Océano* było dla sądu jedynie uprawnieniem, wraz z wyrokiem z dnia 4 czerwca 2009 r., *Pannon GSM Zrt.*, C-243/08, ECLI:EU:C:2009:350, stało się rzeczywistym obowiązkiem zbadania z urzędu nieuczciwego charakteru warunku, o ile sąd dysponuje, zgodnie z brzmieniem pkt 35 wyroku *Pannon*, „niezbędnymi w tym celu informacjami co do okoliczności prawnych i faktycznych” (i bez uszczerbku dla konieczności uzyskania oświadczenia woli konsumenta o zamiarze powołania się przez niego na nieuczciwy i niewiążący charakter warunku). Powyższy obowiązek jest spójny z zadaniem sądu w zakresie zapewnienia skuteczności (effet utile) ochrony, która jest celem przepisów dyrektywy 93/13.
- 18 Ponadto Trybunał orzekł, że art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 jest „przepis[em] bezwzględnie obowiązujący[m], który – uwzględniając okoliczność, że jedna ze stron umowy jest stroną słabszą – zmierza do zastąpienia formalnej równowagi praw i obowiązków stron ustanowionej w umowie równowagą rzeczywistą, która przywraca równość stron” oraz że „[z] uwagi na rodzaj i wagę interesu publicznego stanowiącego podstawę ochrony udzielonej konsumentom w przepisach dyrektywy zasadne jest ponadto, by sąd krajowy zobowiązany był do zbadania z urzędu, czy dane warunki umowne mają charakter nieuczciwy, i by dokonawszy takiego badania, zniwelował brak równowagi między konsumentem a przedsiębiorcą” (wyrok Trybunału z dnia 26 października 2006 r., *Mostaza Claro*, C-168/05, ECLI:EU:C:2006:675, pkt 36, 38). Znaczenie interesu leżącego u podstaw ochrony zapewnionej konsumentowi na mocy dyrektywy 93/13 zostało również potwierdzone w orzeczeniach, w których Trybunał, w świetle zasady równoważności (stanowiącej wraz z zasadą skutecznej ochrony ograniczenie dla zasady autonomii proceduralnej państw członkowskich), przyrównał art. 6 dyrektywy 93/13 do przepisów krajowych mających w ramach krajowego porządku prawnego charakter przepisów z zakresu porządku publicznego (m.in. wyrok Trybunału z dnia 21 grudnia 2016 r., *Gutiérrez Naranjo*, C-154/15, C-307/15 i C-308/15, ECLI:EU:C:2016:980, pkt 54).
- 19 Zdaniem sądu odsyłającego w tym kierunku podążają te orzeczenia, w których na podstawie zasady równoważności lub zasady skutecznej ochrony przyznano sądowi krajowemu uprawnienia w zakresie przeprowadzenia dochodzenia z urzędu (w szczególności wyrok z dnia 9 listopada 2010 r., *VB Pénzügyi Lízing*

Zrt., C-137/08, ECLI:EU:C:2010:659), oraz orzeczenia, w których pod pewnymi warunkami przewidziano możliwość podważenia powagi rzeczy osądzonej.

- 20 Wśród tych ostatnich sąd odsyłający przytacza wyrok Trybunału z dnia 6 października 2009 r., C-40/08, Asturcom, ECLI:EU:C:2009:615, w którym Trybunał stwierdził w pkt 53, że „jeżeli sąd krajowy rozpatrujący wniosek o wszczęcie egzekucji wyroku sądu polubownego powinien, zgodnie z krajowymi przepisami proceduralnymi, dokonać z urzędu oceny sprzeczności zapisu na sąd polubowny z krajowymi zasadami porządku publicznego, jest on również zobowiązany do dokonania z urzędu oceny nieuczciwego charakteru tego zapisu pod kątem art. 6 [...] dyrektywy [93/13]”.
- 21 We wspomnianym wyroku Trybunał wykluczył możliwość, by zgodnie z zasadą skutecznej ochrony sąd hiszpański, rozpatrując wniosek o wszczęcie egzekucji niezaskarżonego wyroku sądu polubownego ogłoszonego w postępowaniu, w którym konsument nie uczestniczył, mógł z urzędu stwierdzić, że warunek umowy jest nieuczciwy (w tym przypadku warunek ten dotyczył określenia siedziby organu arbitrażowego).
- 22 Jak stwierdził sąd odsyłający, w tej samej sprawie rzecznik generalna V. Trstenjak doszła do innego wniosku, uznając, że zbadanie z urzędu przez sąd krajowy było rozwiązaniem bardziej zgodnym z celem ochrony konsumentów, realizowanym przez dyrektywę 93/13, oraz że bezczynność konsumenta w postępowaniu, w wyniku którego sporządzono tytuł wykonawczy (przy czym samo postępowanie faktycznie nie zostało przeprowadzone przed sądem), mogła zostać naprawiona w ramach wykonywania wspomnianego tytułu wykonawczego.
- 23 Sąd odsyłający ma wątpliwości, czy umowa poręczenia zawarta między Banco di Desio i ZW jest zgodna z art. 33 ust. 2 lit. u) decreto legislativo (dekretu ustawodawczego) nr 206 (oraz z odpowiednim przepisem dyrektywy 93/13).
- 24 Zgodnie z przepisami krajowymi i orzecznictwem krajowym – ponieważ ZW nie wniósł sprzeciwu wobec wspomnianego nakazu zapłaty – nakaz ten nabył powagi rzeczy osądzonej i należy w szczególności uznać, że (brak) nieuczciwego charakteru warunków ujętych w umowie zawartej między Banco di Desio i ZW jest w tej sytuacji przedmiotem dorozumianej powagi rzeczy osądzonej.
- 25 Zdaniem wierzycieli wyklucza to możliwość zbadania nieuczciwego charakteru warunków umownych, również w świetle wyroku Asturcom.
- 26 Sąd odsyłający ma jednak wątpliwości dotyczące możliwości bezpośredniego zastosowania rzeczzonego orzecznictwa, biorąc pod uwagę, po pierwsze, różnice między włoskim i hiszpańskim systemem prawnym, a po drugie, specyfikę konkretnej sprawy.
- 27 W odniesieniu do pierwszej kwestii postępowanie wszczęte na wniosek Asturcom było postępowaniem niespornym, w wyniku którego sąd, przy (fizycznej) nieobecności dłużnika (pozostającego biernym już w chwili sporządzania tytułu

egzekucyjnego), mógł jedynie wydać postanowienie o wszczęciu egzekucji, bądź go nie wydawać.

- 28 Natomiast w niniejszym postępowaniu dłużnik, który wziął już udział w postępowaniu, wyraził zamiar powołania się na (potencjalnie) nieuczciwy charakter warunków umownych. Bezczynność dłużnika, która poprzedziła powstanie powagi rzeczy osądzonej, została zatem zakończona. Po tym, jak dłużnik podniósł, że posiada status konsumenta, przyjął on czynną rolę, wskazując na liczne warunki, w odniesieniu do których stwierdził, że zamierza powołać się na ich nieuczciwy charakter.
- 29 W odniesieniu do drugiej kwestii dotyczącej specyfiki konkretnej sprawy sąd odsyłający stwierdza, że w chwili wydania nakazów zapłaty orzeczenia, w drodze których Trybunał wskazał parametry, w przypadku których poręczyciela również można uznać za konsumenta, nie zostały jeszcze wydane. W konsekwencji, w tamtym czasie możliwość powołania się, nawet w ramach sprzeciwu wobec nakazu zapłaty, na nieuczciwy charakter warunków ujętych w umowie zawartej z przedsiębiorcą była wykluczona dla ZW, która (właśnie w świetle trwałego orzecznictwa Corte di cassazione), nie miała możliwości dokonania oceny swojego statusu konsumenta.
- 30 W związku z tym, z powodu nieświadomego braku wiedzy ZW nie była w stanie dokonać świadomego wyboru, czy skorzystać z ochrony przyznanej jako osobie fizycznej zawierającej umowę w celu niezwiązanym z ewentualnie wykonywaną działalnością zawodową. Taki świadomy wybór stał się natomiast możliwy dopiero po wszczęciu postępowania w sprawie zajęcia, w czasie, gdy zgodnie z prawem krajowym wykluczona jest możliwość podważenia decyzji zawartych w nakazach zapłaty.
- 31 Sąd odsyłający zmierza zatem do ustalenia, czy w konkretnej sytuacji obowiązujące prawo może stanowić element uniemożliwiający lub nadmiernie utrudniający korzystanie z praw przyznanych konsumentowi przez przepisy krajowe transponujące dyrektywę 93/13 oraz czy wymóg zapewnienia dłużnikowi skutecznej ochrony pozwala na przeprowadzenie kontroli nieuczciwego charakteru warunków umowy, na podstawie której uzyskano nakaz zapłaty, mimo iż ów nakaz zapłaty nabrał powagi rzeczy osądzonej z powodu braku sprzeciwu.
- 32 W odniesieniu do drugiego pytania prejudycjalnego sąd odsyłający zauważa, że w świetle krajowych zasad proceduralnych brak nieuczciwego charakteru warunków umowy poręczenia jest przedmiotem dorozumianej powagi rzeczy osądzonej.
- 33 Z powyższego wynika, po pierwsze, brak możliwości powołania się na nieuczciwy charakter tych warunków w postępowaniu dotyczącym istoty sprawy, a po drugie, niedopuszczalność sprzeciwu wobec egzekucji, jeżeli rzeczony sprzeciw opiera się na podstawach, które strona powinna była przedstawić przy sporządzaniu tytułu wykonawczego.

- 34 W wyroku z dnia 26 stycznia 2017 r., Banco Primus (EU:C:2017:60), Trybunał wykluczył, aby uregulowanie krajowe było sprzeczne z dyrektywą 93/13 w zakresie, w jakim przepis hiszpański „zakazuje sądowi krajowemu badania z urzędu, czy warunki umowy zawartej pomiędzy przedsiębiorcą i konsumentem mają nieuczciwy charakter, jeżeli zgodność z prawem całokształtu warunków tej umowy w świetle dyrektywy 93/13 została już zbadana w orzeczeniu korzystającym z powagi rzeczy osądzonej, czego potwierdzenie należy do sądu odsyłającego” (pkt 49). Jednakże w wyroku tym Trybunał stwierdził, że „w przypadku istnienia jednego, względnie kilku warunków umowy, których nieuczciwy charakter nie był jeszcze badany w ramach wcześniejszej kontroli sądowej spornej umowy, która to kontrola zakończyła się wydaniem orzeczenia korzystającego z powagi rzeczy osądzonej, dyrektywę 93/13 należy interpretować w ten sposób, że sąd krajowy, do którego zgodnie z przepisami wnoszone są nadzwyczajne powództwa przeciwegzekucyjne, ma obowiązek dokonania – na wniosek strony lub z urzędu, o ile posiada niezbędne ku temu informacje na temat stanu prawnego i faktycznego – oceny nieuczciwego charakteru tychże warunków” (pkt 54) oraz że „w sytuacji gdy w ramach wcześniejszego badania spornej umowy, która doprowadziła do wydania orzeczenia korzystającego z powagi rzeczy osądzonej, sąd krajowy ograniczył się do zbadania z urzędu w świetle dyrektywy 93/13 tylko jednego, względnie kilku warunków umowy, dyrektywa ta nakłada na sąd krajowy – taki jak sąd rozpatrujący sprawę w postępowaniu głównym, do którego zgodnie z przepisami wnoszone są nadzwyczajne powództwa przeciwegzekucyjne – obowiązek dokonania, na wniosek strony lub z urzędu, o ile posiada niezbędne ku temu informacje na temat stanu prawnego i faktycznego, oceny nieuczciwego charakteru innych warunków tejże umowy. W braku takiej możliwości ochrona konsumenta byłaby bowiem tylko częściowa i niedostateczna i nie byłaby ani odpowiednim, ani skutecznym środkiem do realizacji celu polegającego na spowodowaniu zaprzestania stosowania tego warunku umowy, wbrew temu, co wynika z art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13” (pkt 52).
- 35 W świetle powyższego sąd odsyłający uważa, że mimo iż Trybunał wykluczył możliwość podważenia wyraźnej powagi rzeczy osądzonej, nie zbadał on zgodności instytucji takiej jak dorozumiana powaga rzeczy osądzonej z art. 6 i 7 dyrektywy 93/13 oraz z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.
- 36 Sąd odsyłający zwraca się zatem z pytaniem, czy wymogi dotyczące pewności w sytuacjach prawnych stanowiących podstawę powagi rzeczy osądzonej mogą wywoływać takie same skutki, pod względem stabilności orzeczenia, zarówno w przypadku wyraźnej powagi rzeczy osądzonej, jak i w przypadku dorozumianej powagi rzeczy osądzonej, czy też art. 6 i 7 dyrektywy 93/13, interpretowane w świetle art. 47 karty, pozwalają na podważenie dorozumianej powagi rzeczy osądzonej, jeżeli orzeczenie mające (dorozumianą) powagę rzeczy osądzonej, jest oczywiście sprzeczne z prawem do skutecznego środka odwoławczego.
- 37 Innymi słowy, sąd odsyłający zmierza do ustalenia, czy prawo do skutecznej ochrony wynikające z art. 6 i 7 dyrektywy 93/13 w związku z art. 47 karty

pozwała konsumentowi na zakwestionowanie, w drodze sprzeciwu wobec egzekucji, istoty treści orzeczenia sądowego, które, mimo iż nie zawiera wyraźnego rozstrzygnięcia w przedmiocie nieuczciwego charakteru warunków zawartych w umowie, stało się już prawomocne.

DOKUMENT ROBOCZY